

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

44. ČÍSLO / XXX. ROČNÍK

16 Kč • 0,86 €

6. LISTOPADU 2022

Z obsahu:

**Stáří ujišťuje život
o jeho určení, které již
nezná smrt**

Katecheze papeže
Františka při generální
audienci 17. srpna 2022,
Řím, aula Pavla VI.
- strana 2 -

Svatý Jan Almužník

Libor Rösner
- strana 4 -

**Zpráva agentury Fides:
Počet katolíků na čtyřech
kontinentech roste**

- strana 5 -

**O kázání
na hoře a osmi
blahoslavenstvích (2)**

P. Louis de Ponte SJ
- strana 6 -

Co je očím světa skryté

P. Paul-H. Schmidt
- strana 8 -

Sázava - svatý Prokope,

Kriste eleison
Petr Bobek
- strana 10 -

Věž Sázavského kláštera - Portrét sv. Prokopa - Foto © Národní památkový ústav

Stáří ujišťuje život o jeho určení, které již nezná smrt

Katecheze papeže Františka při generální audienci 17. srpna 2022, Řím, aula Pavla VI.

„Viděl jsem, že byly postaveny trůny a stařec velikého věku usedl. Jeho roucho bylo bílé jako sníh, vlasy jeho hlavy jako čistá vlna, jeho trůn plápolal ohněm, jeho kola – žhoucí oheň. Ohnivý proud vytékal a vycházel od něho, tisíce tisíců mu sloužily, desetitisíce desetitisíců stály před ním, usadil se soudní dvůr a byly otevřeny knihy.“ (Dan 7,9–10)

Dobrý den, drazí bratři a sestry! Po vyslechnutí Danielova snu se vybavuje tajemné a zárovenž zářící vidění Boha, které přejímá rovněž úvod do Knihy Zjevení a vztahuje jej na Zmrtvýchvstalého Krista, který se

Vidoucím zjevuje jako věčný, vševědoucí a neměnný Mesiáš, Kněz a Král (srov. Zj 1,12–15). Klade ruku na rámě Vidoucího a ujišťuje ho: „Nic se neboj. Já jsem První i Poslední.“ (vv. 17–18) Vytrácí se tak poslední hranice strachu a úzkosti,

kteří zjevení Božství (teofanie) odjakživa vyvolávalo: Živý nás uklidňuje, dodává nám jistotu. Také on byl mrtev, avšak nyní zaujímá místo, které mu bylo určeno – místo Prvního i Posledního.

V této spleti symbolů – a je jich zde hodně – najdeme jeden poznatek, který nám možná napomůže k lepšímu pochopení vazby mezi touto teofanií – zjevením

Pokračování na str. 13

Svatý apoštol Pavel praví: „V životě i ve smrti náležíme Pánu.“ (Řím 14,8) Tato poučka křesťanské víry v sobě obsahuje více, než jsme s to pochopit. Dokážeme si sice ještě představit, že když v životě usilujeme o živý, láskyplný vztah s Trojediným Bohem, on si nás ve své nekonečné moudrosti a prozřetelnosti vede cestou dobra k věčné spáse. Stejně tak není pro nás, křesťany, obtížné přijmout skutečnost, že okamžik konce pozemské životní pouti a přechodu na věčnost je plně v rukou Božích – a to i v případě, když někdo dostane nešťastný nápad sám si pomoci k odchodu na věčnost. Avšak náležet Pánu neznamená jen povědomí o vyřčené realitě. Vždyť jak těžko se třeba chápe už to, kde lidé, kteří pokládají svůj život pro Pána, berou sílu k tomu, aby nezradili a nepustili Boha, když jsou vystaveni krutému násilí a utrpení. (str. 3) Pro toho, kdo něco takového nemusí zažít, jde o nepochopitelný zázrak hodný velkého obdivu. Podobně ve stáří či v těžké nemoci, kdy zcela zřejmě pozemský život spěje ke svému konci, často je okolí uvedeno v úžas, když vidí, s jakým pokojem v duši dotyčný člověk odchází. Není to samozřejmě a bez milosti Boží je to i přirozeně nemožné: pomysleme jen, kolik nedobrého si ze svého života odnášíme s sebou – a to už ani nestihneme odpustit, napravit, usmířit...

Náležet Pánu znamená tedy také to, že v životě člověka jsou věci, které ho

Editorial

přesahují, a to bez ohledu na to, zda v to věří, či nikoliv. To je prostě realita. A že těm věcem povětšinou nerozumíme, je nasnadě – po prvním pádu Adama a Evy do hříchu je i naše poznání Božích skutečností negativně poznamenáno, a jen díky Duchu Svátému, mimořádné Boží milosti a v některých věcech až v životě věčném znovu pochopíme, odhalíme... Navíc máme jeden obrovský dar, kterého si možná někdy málo vážíme a málo jej hýčkáme – dar víry. Ostatně, dnes ve druhém čtení nám apoštol Pavel dává další důležité poučení: „Věřit není dáno všem.“ A my můžeme v souvislosti s příběhem mládenců a jejich matky z prvního čtení také říci: Trpět pro víru a být mučedníkem pro Pána Boha není dáno všem. Ne každý totiž obstojí ve víře, když přijdou chvíle těžké zkoušky – a jen Dárce života ví, pokud až může člověka zkoušet. Jedno z tajemství přináležitosti k Pánu...

Ačkoliv jsme již mnohokrát řekli, že pro víru zatím svoji krev prolévat nemusíme, neznamená to, že pro ni netrpíme. Každý z nás jistě dobře ví, jak svět kolem nás útočí na Boží hodnoty a celý jeho stvořitelský řád. A v médiích se často osočují ti, kdo se snaží proti tomuto ďábelskému zlu veřejně bojovat, ucházet se o veřejné funkce,

prosádit vhodné zákony na obranu přirozených (Božích) hodnot. Tak tomu však bylo vždycky. Je ovšem na ostatních věřících, aby tyto lidi podporovali především svými modlitbami a oběťmi, a když mohou, tak i jinak. Nebojme se! Budeme-li v tomto slabí, tak naše katolická víra může vymizet (a mizí) z některých národů, ačkoliv její podstata je reálná až do konce věků a Pán Bůh stále k víře povolává. Je pak užitečné následovat, jak je to každému dáno, životy světců, uctívat jejich prostřednictvím Trojediného Boha a prosit je o pomoc – víra našich předků nám jde příkladem. (str. 10–12)

Chceme-li vědomě náležet Pánu, musíme klást ve svém životě na první místo jeho. A jelikož mu patříme i ve smrti, buďme si vědomi rovněž skutečnosti, že je věčným Soudcem každého z nás. Souzeni budeme z lásky, milosrdenství, lítosti nad hříchy... (str. 6–7) Nemusíme se bát, pokud jsme pravými Božími dětmi, které konají z lásky to, co se líbí nebeskému Otci, a které vědí, že on jim odpustí, když upřímně litují svých poklesků a chyb. Jen ten, kdo se cítí být pouhým majetkem Pána Boha, anebo ten, kdo v něho dokonce nevěří, může mít právem obavu ze setkání s ním tváří v tvář při přechodu z tohoto světa do života věčného. Opravdu, velkým tajemstvím je i tak „prostá“ skutečnost, že v životě i ve smrti patříme Pánu.

Daniel Dehner

Vezmi dnes do ruky Písmo svaté a oživ ve své paměti příběh sedmi bratrů mučedníků a jejich statečné matky. Najdeš tak v 2. knize Makabejské dojemný příklad věrnosti a statečnosti lidí plných víry a důvěry v Boha, ale současně i důkaz, že Pán je věrný a neopouští ty, kteří v něho důvěřují.

Setkat se se starozákonními mučedníky je pro tebe potřebné zvláště dnes, kdy je stále více všem zřejmé, že nastává čas velkého utrpení⁽¹⁾. Taková období nejsou pro Boží lid výjimkou. V přítomné době více než kdykoliv předtím přibývá míst, kde křesťané vydávají o svém Pánu nejvyšší svědectví svou vlastní krví. Doba soužení je od počátku tou nejvlastnější dobou pro putující církev. Proto i ty musíš být na ni připraven, neboť nevíš, kdy ten čas nastane⁽²⁾.

Jestliže Bůh dopouští soužení na své věrné, je to jen proto, aby je očišťoval a přiváděl stále blíže k sobě. To, na co se mylně často díváme jako na trest, je ve skutečnosti cesta Boží lásky, která není ke zkáze, ale k výchově. Bůh neoddaluje milosrdenství, vychovává svůj lid neštěstími, ale neopouští jej.⁽³⁾

Je to pro tebe velký dar, že můžeš být svědkem, jak starozákonní Boží ctitelé trpí a umírají pro svého Pána. Nevyhýbej se nepřijemné podívané na jejich muka. Jestliže ti připadá k nesnesení již sám pohled na to, jak královští kati nelitostně trýzní před zrakem matky jejich sedm synů jednoho po druhém, co říci o nich samých, kteří jsou zde nejen svědky, ale účastníky a sledují všechnu tu hrůzu s vědomím, že pokud se nezřeknou své víry, za chvíli sami podstoupí stejná, ne-li ještě horší muka?

Nedokážeš pochopit, jak může člověk člověku působit tolik bolesti a trýzně? Pro Hospodinovy nepřátele je zase zcela nepochopitelné, odkud berou tito trpělitelé onu statečnost, trpělivost a odevzdanost, s jakou přijímají svou krutou a pozvolnou smrt. Hrdinství matky, která umírá poté, co již sedmkrát prožila a protřpěla smrt se svými dětmi, přivádí bezcitné a nenávislné mučitele doslova k nepřičetnosti. I oni musí nakonec uznat, že se tu odehrává něco lidsky nevysvětlitelného a nepochopitelného.

Odkud berou tito Izraelité tak neuvěřitelnou solidaritu a sílu? V prvé řadě je to pokorné a upřímné přiznání své vlast-

Čas radostné naděje

Zamyšlení nad liturgickými texty dnešní neděle

Bůh je Bohem živých, neboť všichni žijí pro něho.

ní hříšnosti, spojené s neoblomnou důvěrou v Boží milosrdenství a věrnost: *My trpíme za své hříchy, ale i když se Hospodin nakrátko rozhněval, opět se smiluje nad svými služebníky.*⁽⁴⁾ Nenacházíš v tom i pro sebe dostatečnou odpověď, kdykoliv se ti v duši vynoří naléhavá a palčivá otázka: proč musí nastat také doba utrpení?

Nemenším pramenem síly pro tuto věrnou rodinu je odhodlání spojit se s Bohem a velkodušně obětovat sám sebe za záchranu druhých: *Já stejně jako bratři vydávám tělo za zákony otců a prosím Boha, aby se brzy smiloval nad národem. Kéž by se u mne a u mých bratrů zastavil hněv Všemohoucího, který spravedlivě vzplanul proti našemu lidu.*⁽⁵⁾ Ačkoliv ještě nepoznali Spasitele, prokazují lásku přesně podle jeho slov, když kladou život za své přátele. Nemáš jako Kristův učedník být o to více připraven i k nejvyššímu stupni oběti za své bratry?

Ale největší oporu nalézají tito věrní Izraelité v pevné a nezlomné víře, že Hospodin nikdy neopouští své věrné, ale sám je věrný a splní svá zaslíbení. Můžeš se plně spolehnout, že ti Bůh dá dostatek síly, abys mohl snášet všechno, co přijímáš z jeho rukou. Ty, kteří jsou spojeni k životu v Bohu, může katova ruka oddělit jen nakrátko: *Moji bratři strpěli krátká muka, ale nyní podle Boží smlouvy prožívají věčný život.*⁽⁶⁾ Víra ve vzkříšení a věčný život dává utrpení i smrti zcela nový smysl. *Bereš nám přítomný život, ale Král vesmíru nás vzkřísí k životu novému a věčnému, protože jsme zemřeli za jeho Zákon.* Nezahabuje ten nemladší z Makabejských tímto svým statečným vyznáním mnoho dnešních křesťanů? Děkuj svému Pánu za tento starozákonní vzor, ale také za nezaslouženou milost, že máš k dispozici sílu a příklad samého Pána, kterého tito mučedníci teprve očekávali. Boží Syn tě předešel na cestě největšího utrpení a smrti do místa vzkříšení, neboť tě miloval a ve své dobroře ti tak dal nikdy nepomíjející útěchu a ra-

Liturgická čtení

1. čtení – 2 Mak 7,1-2.9-14

Přihodilo se, že zajali sedm bratrů s jejich matkou. Král je dal mrskat biči a volskými řemeny, aby je přinutil jíst zakázané vepřové maso. Jeden z nich, který se stal jejich mluvčím, řekl: „Co se nás ptáš a o čem se chceš od nás poučit? Jsme odhodláni spíše zemřít než překročit (božské) zákony otců.“

Druhý však v poslední chvíli řekl: „Ničemo, bereš nám přítomný život, ale král všehomíra vzkřísí nás k věčnému životu, protože umíráme za jeho zákony.“

Po něm byl týrán třetí. Když ho požádali, hned vyplázl jazyk, (který mu chtěli uříznout,) nebojácně vztáhl ruce (na oheň) a neohroženě řekl: „Dostal jsem je z nebe, ale kvůli Božím zákonům se o ně nestarám a doufám, že je znovu od něho obdržím.“ Sám král a jeho družina žasli nad duševní silou jinocha, který se vůbec nestaral o bolesti. Když zemřel, dali se do stejného mučení a týrání čtvrtého, který krátce před smrtí řekl: „Je dobré být poslán na smrt od lidí, když můžeme doufat od Boha, že znovu budeme od něho vzkříšeni. Pro tebe však vzkříšení k životu nebude!“

2. čtení – 2 Sol 2,16-3.5

Bratři! Náš Pán Ježíš Kristus i Bůh, náš Otec, který nás miloval a ve své dobrotě

Dokončení na str. 4

dostnou naději a zanechal ti v Eucharistii jako pokrm a posilu sám sebe. Jestliže tě pozve, abys kráčel za ním jeho královskou cestou, nemůžeš to nikdy pokládat za trest, ale za nejvyšší dar.

S touto jistotou se dívej bez bázně vstříc nadcházejícímu utrpení. Ať už postihne nejdříve jen tebe, anebo náhle zasáhne nás všechny, jedno je jisté: *Pán je věrný a On tě bude silít a chránit od zlého.* To zlé má jen jednu podobu: zradit a opustit *Boha živých* a propadnout tak opravdové smrti, která trvá věčně.

Pane, řiď mé srdce k Boží lásce, abych byl trpělivý tak, jako byl Kristus.

Bratr Amadeus

Poznámky:

⁽¹⁾ Srov 2 Mak 6,9; ⁽²⁾ srov. Mk 13,34-35;

⁽³⁾ 2 Mak 6,16; ⁽⁴⁾ 2 Mak 7,33;

⁽⁵⁾ 2 Mak 7,37-38; ⁽⁶⁾ 2 Mak 7,36.

Svatý Jan Almužník

Život tohoto světce připomíná ve svých počátcích příběhy jiných Božích vyvolených, radujících se v nebeské slávě, o nichž jsme ve Světle již pojednali. Přesto není uměle vytvořenou schematickou nápodobou, ale skutečným osudem muže milujícího Pastýře a „stádce, které on pase“.

Narodil se někdy v době, kdy 6. století přecházelo do své druhé půle, v kyperském Amathu. Díky svému znamenitému původu neměl Jan starosti ani o přítomnost, ani o budoucnost. Žil v luxusu, dostalo se mu přiměřeného vzdělání a zářná kariéra ho podle veškerého zdání neměla minout. Když se pak oženil a se svou manželkou dal život několika dětem, idyla nabírala svého vrcholu.

Jenže poté nastal v Janově životě obrat. Městem se prohnala vlna zhoubné epidemie, jež s sebou vzala jak jeho drahou choť, tak milované děti. Přežil jen Jan. Přestálé trápení se stalo prologem k nové etapě jeho života. Tak jako jiní svatí, které postihla podobná tragédie, rozdal i tento vdovec všechn svůj majetek chudobným a započal život přísného askety, upírajícího svůj pohled výhradně na Boha, odpou-

tav se od dočasných pozemských hodnot. Neznamená to, že by předtím nějak hýřil a na Boha zapomínal, naopak rozdával vydatně almužny a vedl život opravdového křesťana, ale míra jeho proměny byla ve své radikalitě natolik zjevná, že šlo skutečně o převratný zlom.

V blíže neurčené době získal Jan teologické vzdělání a přijal kněžskou tonsuru. Neví se přesně, kde všude působil, zato je však známo, že v roce 610 se mu dostalo cti být jmenován alexandrijským patriarchou.

Předcházela tomu válka mezi uzurpátorem byzantského trůnu Fokasem a kartaginským exarchou Herakleiem. Kartaginec v roce 610 zvítězil a mezi padlými byl nejen Fokas, nýbrž i patriarcha Teodor. A právě místo něj byl na jeden z nejdůležitějších postů v církevní správě (vedle Říma, Konstantinopole, Antiochie a Jeruza-

*Tiziano Vecelli (asi 1488/1490–1576):
Svatý Jan Almužník*

léma) jmenován Jan. Brzy se ukázalo, že nemohl být vybrán lepší kandidát.

Nový alexandrijský patriarcha vynikal v každé oblasti své působnosti. V první řadě se pustil do úspěšného věroučného boje s monofyzity, hlásajícími bludnou tezi o tom, že Syn Boží měl toliko božskou přirozenost, nikoliv však lidskou. Bez tendence k hledání ústupků v tak jasné a závažné otázce a bez libivé tendence připouštět, že i monofyzité mají právo na svůj názor, potíral jejich blud s energií hodnou prvotních apoštolů, kteří rovněž hlásali nauku nezkaženou příměsími kompromisů. Učil též, že s heretiky není dovoleno zakládat žádná společenství, a to ani tehdy, kdy by to mělo znamenat těžkosti či izolaci. Nešlo přitom o snadný boj, tato hereze měla tuhý kořínek, který zejména v egyptské půdě vzel velmi hluboko a pevně.

O Janově pastoračním úsilí svědčí i tyto dvě historky. V té první si během kázání povšiml, že několik lidí se vytratilo z kostela a posedává v družné debatě venku. Vyšel proto za nimi ven, posadil se a pravit: „*Děti moje, kde jsou ovce, tam musí být i pastýř. Protože nechcete naslouchat mému kázání v kostele, musím je k vám pronést tady venku.*“ Dotyčné to jednou provždy vyléčilo z podobných zlovyků odcházet během kázání z kostela.

Liturgická čtení - dokončení ze str. 3

nám dal nepomíjející útěchu a radostnou naději – on sám ať vás potěší a utvrdí v každém dobrém činu i slovu.

Bratři, modlete se za nás, aby se Boží slovo dále šířilo a bylo přijímáno s úctou, jak je tomu i u vás, a abychom byli osvobozeni od lidí zvrácených a zlých, neboť věřit není dáno všem. Ale Pán je věrný: on vás bude silít a chránit od zlého. Spoléháme na vás, že s pomocí Páně děláte a budete dělat, co vám nařizujeme. A Pán ať řídí vaše srdce k Boží lásce a k tomu, abyste byli trpěliví tak, jako byl Kristus.

Evangelium – Lk 20,27–38

K Ježíšovi přistoupilo několik saduceů, kteří tvrdí, že není vzkříšení, a otázali se ho: „Mistře, Mojžiš pro nás ustanovil: »Zemře-li někomu bratr, který měl manželku, ale byl bezdětný, ať si tu manželku vezme jeho bratr a zplodí svému

bratru potomka.« Bylo tedy sedm bratrů. První se oženil a zemřel bezdětný. Ženu si vzal druhý a třetí a stejně tak všech sedm, nezanechali však děti a zemřeli. Nakonec zemřela i ta žena.

Kterému z nich bude tedy ta žena náležet při vzkříšení? Vždyť ji mělo za manželku všech sedm!“

Ježíš jim řekl: „Lidé tohoto světa se žení a vdávají. Ale ti, kdo budou uznáni za hodné dosáhnout onoho světa a vzkříšení z mrtvých, nebudou se ženit ani vdávat. Už přece nemohou zemřít, jsou totiž rovni andělům a jsou syny Božími, neboť mají účast na vzkříšení.

A že mrtví budou vzkříšeni, to naznačil i Mojžiš ve vyprávění o (hořícím) keři, když nazývá Pána »Bohem Abrahámovým, Bohem Izákovým a Bohem Jakubovým«. On přece není Bohem mrtvých, ale živých, neboť všichni žijí pro něho.“

Zpráva agentury Fides: Počet katolíků na čtyřech kontinentech roste

Druhý příběh se týká jistého boháče, jenž se za žádnou cenu nemínil usmířit se svým rozhádaným protivníkem. Patriarcha Jan ho pozval k sobě s tím, že se spolu pomodlí. Začal tedy modlitbu Otčenáše, a když dospěl k „*chléb náš vezdejší dej nám dnes*“, vyzval onoho muže, aby pokračoval. Ten na něj poslušně, hlavně však bezmyšlenkovitě navázal další větou o odpouštění, načež mu Jan řekl: „*Uvědom si, co jsi teď vyslovil.*“ Boháč šel do sebe, poprosil patriarchu o odpouštění a okamžitě se vydal za svým odpůrcem, aby mu odpustil a smířil se s ním.

Stejně tak vyhlásil Jan nemilosrdný boj proti zneužívání moci církevními preláty, proti nespravedlnostem a zlořádu jimi páchanými, zejména simonii. Proslul též jako donátor mnoha chrámů, mj. nechal vyzdobit katedrálu sv. Marka v Alexandrii, dbal na důstojné slavení Nejsvětější oběti a na zbožnost duchovenstva.

Jeho přízvisko však nezni ani „Teolog“, ani „Stavitel“, nýbrž „Almužník“. Jan Almužník. Vydobyl si je svou činností na charitativním poli, která přesáhla tehdejší představy o pomoci chudým a nemocným. Jako každé velkoměsto v kterékoliv době oplývala i Alexandrie nesčetnými zástupy lidí bez domova a bez naděje na lepší zítřky, lidí, kteří neměli co do úst. Další boj patriarcha Jan vyhlásil tedy chudobě.

Disponoval velice dlouhým seznamem žebráků a nuzáků (údajně čítal až 7 000 osob!), jež denně zaopatřoval pokrmu, a bylo-li to nutné, tak také ošacením. Ve středu a v pátek k němu pak mohli přicházet osobně a předkládat mu své záležitosti, které se snažil vyřešit. Zakládal pro ně útulky, stejně jako pro sirotky sirotčince, pro malomocné pak budoval leprosária. Osobně též pomáhal v jejich opečovávání, jež jinak bylo v gesci desítek dívek a žen, které se na Janův popud (a později i stále častěji díky Janově příkladu z vlastní vůle) této služby ujímaly. Na potřeby svých „pánů“, jak chudým říkával, vynakládal alexandrijský patriarcha obrovské sumy z církevních i svých osobních příjmů, mnoho financí vyzískal rovněž od bohatých patricií, jež přiměl na potřeby chudáků přispívat.

Nemyslel přitom jenom na své alexandrijské potřebné. Když v letech 611–614 Peršané napadli Svatou zemi a dočista ji vyplundrovali, zorganizoval Jan Almuž-

O něco více než sedmina světové populace je pokřtěna, v roce 2020 dosáhl počet katolíků přibližně 1,360 miliardy oproti 7,667 miliardy lidí na zeměkouli. To je jeden z hlavních údajů, které vyplývají z výroční zprávy agentury Fides o stavu světové církve, která tradičně vychází v předvečer Světového dne misí, který letos připadl na neděli 23. října. Nárůst počtu katolíků se týká čtyř kontinentů z pěti, pouze Oceánie jej nezaznamenala.

Kněží, zasvěcené osoby a duchovní povolání

Ve zprávě agentury Fides, zpracované na základě Statistické ročenky církve aktualizované k 31. prosinci 2020, jsou revidovány jednotlivé kategorie církevní struktury: na světě je 5 300 biskupů, v podstatě stabilních, přičemž diecézních biskupů ve srovnání s řeholníky přibývá. Počet kněží obecně klesá – o 4 000 z celkových 410 000. Podle známého trendu klesá zejména v Evropě, k níž se připojila Amerika a Oceánie, zatímco v Africe a Asii roste. Roste také počet stálých jáhnů (celkově asi 48 600, +397), naopak se potvrzuje trend posledních let, kdy celosvětově klesá počet řeholníků a řeholnic, kterých je celkem 619 000 – a i v tomto případě je to Asie a Afrika, které zazna-

menávají vzestupný trend v rámci tohoto počtu. Z hlediska povolání se počet seminaristů, diecézních i řeholních, letos celosvětově snížil o 2 200 na přibližně 112 000, přičemž nárůst zaznamenala pouze Afrika. Podobný trend byl zaznamenán i u menších seminářů, které celkově navštěvuje 95 300 studentů.

Školy a zdravotnická zařízení

Po celém světě církev provozuje asi 73 000 mateřských škol, které navštěvuje 7,5 milionu žáků, dalších 34 milionů žáků je zapsáno v téměř 100 000 základních školách prvního stupně a přes 19 milionů studentů v přibližně 50 000 základních školách druhého stupně. Necelých 2,5 milionu je středoškoláků a přibližně 3,8 milionu vysokoškoláků. Pokud jde o zdravotnické, charitativní a jiné pomocné instituce spravované církví ve světě, existuje 5 322 nemocnic, 14 415 zdravotnických středisek, 534 leprosárií, 15 204 domovů pro seniory, chronicky nemocné a postižené, 9 230 sirotčinců, 10 441 mateřských škol, 10 362 manželských poraden, 3 137 vzdělávacích nebo sociálních reedukačních center a 34 291 dalších institucí.

Zdroj: www.vaticannews.va/cs.html

ník velkolepou charitativní sbírku pro potřeby jeruzalémských křesťanů. Do Svaté země putovaly horentní částky na vyživení hladových či na vybavení vydrancovaných kostelů, za další peníze vykoupil z perského otroctví celé zástupy zajatců.

Když potom po pár letech vtrhli Peršané opětovně do Svaté země, která se již alespoň trochu vzpamatovala z jejich nedávného nájezdu, postupovali tentokrát i dál do Egypta, a tudíž i na Alexandrii. Všem bylo jasné, že jejich vojenská síla znamená pro mnohem slabší Alexandrii smrtelné nebezpečí, proto se vydal Jan do Konstantinopole, aby u císařského trůnu vyprosil pro území, které spravoval, ozbrojenou pomoc. Leč do cíle svého putování nedorazil.

Během plavby ho totiž postihla vážná nemoc. Musel se načas vylodit v rodném Amathu a ve městě, kde na svět přišel, ze světa také odešel. Psal se 11. listopad roku

619 (uvádí se též 616 či 617). Ve své závěti napsal: „*Děkuji Ti, Pane, žes mě nalezl hodným, abych Ti mohl vrátit vše, co jsi mi dal. Poslední zbývající drobné odkazují svým chudým bratřím. Tobě, můj Bože, pak předkládám svou duši.*“ Podle jiné verze uhnul z plánované cesty úmyslně a vydal se do svého rodiště umřít na základě vidění, jehož se mu dostalo na Rhodu. Měl se mu zjevit stařec a pravit mu: „*Král králů tě již volá.*“

Pochován byl v hrobě sv. Tichona, o jehož životě sepsal svého času knihu, a později byly jeho kosterní pozůstatky přeneseny do Konstantinopole. V roce 1249 pak byla jejich část dopravena do Benátek. Jinou část daroval v roce 1489 sultán Bajezid II. uherskému králi Matyášovi Korvínovi, jenž je nechal uložit na svém sídle v Budíně. V současnosti se nalézají v kapli bratislavského Dómu sv. Martina.

O kázání na hoře a osmi blahoslavenstvích (2)

Bod V.

„Blaze těm, kdo pláčou, neboť oni budou potěšeni.“ (Mt 5,4)

1. Slzy, které jsou blahoslavené, v sobě obsahují tyto skutky:

a) Vyhýbat se nadměrnému smíchu, hrám, zřeknutí se zábavy, nejen té nedovolené, ale i dovolené, která je bez hříchu, se slovy: „Drž na uzdě své srdce a buď vytrvalý a nejednej ukvapeně, když tě něco postihne.“ (Sir 2,2)

b) Plakat nad hříchy, a to nejen, že uškodily mně, ale především, že urazily všemohoucího Boha, jak svatý Petr i David řekli: „Proudem se mi řinou slzy z očí, že se nedodrhuje tvůj Zákon.“ (Ž 119,136)

c) Třetí skutek je plakat nad peklem a zatracením, což je urážkou Boha, a nařikat nad tím, jak špatně je Bohu slouženo, jako Jeremiáš nařikal nad zatracenými a přál si, aby jeho oči byly změněny ve „studnici slz“ (srov. Jer 8,23), aby oplakával jejich neštěstí ve dne v noci.

d) Čtvrtým skutkem je litovat svého odloučení od Boha, toužit po jeho přítomnosti, jak říká David: „Po Bohu žíznil, po živém Bohu. Kdy se smím ukázat před Boží tváří?“ (Ž 41,3)

Prvním druhem slz jsou slzy lítosti, druhým slzy soucitu a třetím druhem slzy zbožnosti, které proléváme, když při rozjímání nad utrpením našeho Pána a pro nedostatek všech slz, nejen těch tělesných, ale i těch duchovních, odkud ty první pramení, řekneme našemu Pánu, co dcera Kálebova řekla svému otci: „Obdař mě požehnáním! Když jsi mě provdal do jižního suchopáru, dej mi také vodní zřídla.« Dal jí tedy zřídla, horní a dolní.“ (Joz 15,19)

Rozhovor. - Všemohoucí Otče, „má duše po tobě žíznila jak vyprahlá země“ (Ž 143,6), daruj mi vnitřní studnici, slzy bázně, a vnější slzy lásky, abych mohl litovat svých hříchů a utrpení svého i těch v celém světě, a abych pro ně obdržel lék. Amen.

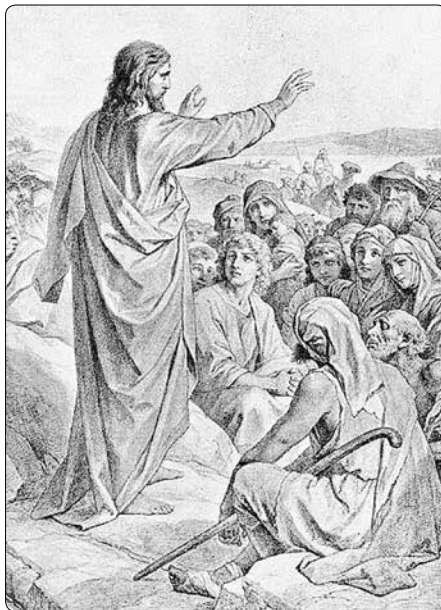
2. V Písmu svatém nečteme, že by se Pán Ježíš někdy smál, jak říká sv. Basil,

ale víme, že často proléval slzy; v jeslích, nad smrtí Lazara, nad Jeruzalémem a ty nejdrahocennější slzy pak na kříži. A jak svatý Pavel říká: „Za svého pozemského života“ (Žid 5,7), tedy v utrpení, se často modlil v slzách. V Getsemanské zahradě se modlil tak, že potil ne krůpěje potu, ale krve, jako ten, který prolévá slzy krve z celého svého těla, a to pro hříchy jeho těla mystického.

Rozhovor. - Nejsladší Pane Ježíši, přetvoř mé oči ve studnici slz, které se připojí k tvým, neboť jsem byl příčinou těch tvých. Amen.

3. Uvažujme také o slzách, které jsou v očích světa znamením neštěstí, ale v očích Krista jsou znakem štěstí, když slibuje těm, kteří pláčou, že „budou potěšeni“ v tom, pro co pláčou. Pokud pláčou pro své hříchy, budou potěšeni v odpuštění; pokud pláčou nad hříchy ostatních, nebo pro jejich odloučení od Boha, Bůh „promění jejich pláč v jásot“ s nadějí, že jejich utrpení ustane a věčná útěcha pak bude následovat a náš milý Pán „jim setře každou slzu z očí“ (Zj 7,17).

Rozhovor. - Blahoslavené slzy, které jsou odměněny takovým příslibem: tedy, můj Pane, budu prolévat slzy, a pokud je tak požehnané plakat pro tebe, jak požehnané pak bude s tebou se radovat! Amen.

Kázání na hoře o osmi blahoslavenstvích

4. Uvažme také hrozbu, kterou vyslovil náš Pán Ježíš: „Běda, kdo se nyní smějete, neboť budete plakat a nařikat.“ (Lk 6,25) Když se tedy nyní budu nestřídmě smát a mít marnivou zábavu, budou pak následovat hořké slzy a již v tomto životě o mně bude platit: „Také při smíchu bolívá srdce a na konci radosti bývá žal.“ (Př 14,13) Anebo pak zakusím slzy v budoucím životě, o kterém náš Spasitel říká: „Tam bude pláč a skřípení zubů.“ (Mt 8,12)

Rozhovor. - Ó má duše, zřekni se a vzdal se nadměrného smíchu a přimkni se ke ctnostnému pláči, neboť dočasné slzy jsou prostředkem, jak se uchránit těch věčných. Amen.

Bod VI.

„Blaze těm, kdo hladovějí a žíznil po spravedlnosti, neboť oni budou nasyceni.“ (Mt 5,6)

1. Hlad a žízeň po spravedlnosti v sobě zahrnuje tyto skutky:

a) Touha vykonat vše, co patří ke spravedlnosti a povinnosti vůči Bohu a bližním, a nezanedbávat ani jednu, a rovněž je konat s velkým potěšením bez opovržení a lenosti, i když se protíví našemu tělu, jako ten, kdo pije a jí - mající žízeň a hlad - a vše polyká s velkou chutí, neboť jak říká Písmo svaté: „Syty šlape i po plástvi medu.“ (Př 27,7)

b) Touha zdokonalovat se ve ctnostech.

c) Hladovět a žíznil, aby na světě měli všichni spravedlnost, všichni ji dodržovali a byli ochotni pro ni trpět dočasným hladem anebo jinou bolestí, která je v tomto obsažena.

d) Mít vnitřní hlad přijímat svátostně anebo duchovně našeho Pána Ježíše Krista, naši „spravedlnost“ (srov. 1 Kor 1,30), a toužit tak pít živou vodu jeho milosti a víno a mléko jeho božské útěchy, a utíkat se tak ke svátostem, modlitbě a rozjímání s velkou žízni jako ke „studnici vody“ (srov. Iz 49,10), odkud milosti pramení.

e) Horlivě si přát korunu spravedlnosti a toužit spatřit všemohoucího Boha a spolu s Kristem tak zasednout k nebeské hostině a takto jíst a pít, co mě bude živit jednou věčně. Tato žízeň a hlad představují

to, co nazýváme horlivostí ducha, což je opakem neřesti lenosti, se kterou přistupují ke všem rozjímáním, a mám tím nechuť k potravě duše.

2. Náš Pán Ježíš Kristus měl vždy ve své duši veliký hlad a žízeň po spravedlnosti, takže nepocítoval tělesný hlad, a když byl čas jídla, řekl svým učedníkům: „Mým pokrmem je, abych činil vůli toho, který mě poslal.“ (Jan 4,34) Jako by řekl: Dokud neutiším svůj duchovní hlad, nestarám se o hlad pro své tělo. Měl tak i tutéž duchovní žízeň pít kalich svého utrpení, a to i přesto, že byl tak hořký, že již jen touha po tomto kalichu byla pro něho utrpením; a na kříži řekl, že žízni, ne však pro sucho, jež pocítoval v ústech, ale daleko více proto, že jeho duch trpěl.

Rozhovor. – Milovaný Vykupiteli, osvíť mě ohněm své lásky, odkud tento hlad a žízeň pramení, abych mohl být vždy ve tvých službách, jako jsi byl ty pro moji spásu. Amen.

3. Jak blahoslavení jsou hladoví; „neboť oni budou nasyceni“, poněvadž všemohoucí Bůh jim daruje to, po čem touží, v tomto životě hojnost požehnání, milosti a velikou vnitřní duchovní radost, když se jim sám dává za pokrm, a tak se s nimi spojuje v lásce, a proto mohou zvolat: „Koho bych měl na nebesích? A na zemi v nikom kromě tebe nemám zalíbení.“ (Ž 73,25) V budoucím životě budou pak nasyceni patřením na Boha tváří v tvář, jak říká David: „Až procitnu, budu se sytit tvým zjevem.“ (Ž 17,15)

Rozhovor. – Požehnaný hlad, který je odměněn takovou sytostí! Zvaž tedy, má duše, toto nasycení, které ukojí hlad v tobě. Amen.

4. Uvažme také trest, o kterém náš Pán mluví: „Běda vám, kdo jste nyní nasyceni, neboť budete hladověti!“ (Lk 6,25) Nazývá sytými ty, kteří mají plnost dočasných věcí a jedí a pijí jen pro požitek z jídla; odtud pak pramení, že nemají „hlad“ ani „žízeň“ po „spravedlnosti“, a mají k ní nechuť, jak říká Písmo svaté: „Sytý šlape i po pláštvi medu.“ (Př 27,7) Trest takových bude jako onoho lakomého boháče, který měl nadbytek jídla, ale pak však neuhoditelnou žízeň a nikdo mu nemohl dát napít, aby se osvěžil. Také pyšné nazý-

vá „nasycenými“, kteří podle slov sv. Pavla, se považují za „bohaté“ a „nasycené“ (srov. 1 Kor 4,8), ale budou trpět velkým hladem a touhou po dobrých věcech, neboť náš Pán, jak říká Panna Maria: „Hladově nasýtil dobrými věci a bohaté propustil s prázdnu.“ (Lk 1,53)

Rozhovor. – Věčný Bože, odejmi ode mne tuto odpornou plnost, abych mohl být uchráněn tak bolestného a ubohého věčného hladu. Amen.

Bod VII.

„Blaze milosrdným, neboť oni dojdou milosrdenství.“ (Mt 5,7)

1. Milosrdenství v sobě zahrnuje čtrnáct skutků milosrdenství, sedm tělesných a sedm duchovních, které se mohou uskutečnit se třemi podmínkami, aby se staly dokonalejšími:

a) Budu-li je konat ke všem svým bližním, kteří trpí, a nebudu vyjímát ani nepřátele.

b) Budu-li všechny skutky tělesného i duchovního milosrdenství konat podle svých schopností, jak řekl Tobiáš svému synu, tedy dávat hodně, mám-li hodně, a dávat málo, mám-li málo. Jestliže nemám žádné prostředky, abych pomáhal potřebným, budu mít alespoň vůli jim pomáhat a modlit se k Bohu, aby se jim dostalo pomoci, a budu se snažit, pokud je to možné, aby jim pomohli druzí.

c) Budu-li mít vnitřní soucit s utrpením jiných a pocítovat, jako by bylo moje vlastní, a budu-li nejdříve projevovat milující srdce a pak i samotný dar čisté lásky bez očekávání nějaké jiné odměny než od Boha.

2. Náš Pán Ježíš Kristus byl nejdokonaleji milosrdný v těchto třech aspektech výše citovaných, neboť on sám byl tím lékem na všechna utrpení. A jeho skutky během jeho veřejného kázání byly: uzdravování nemocných, zázračné nasycení hladových, mrtvé křísil k životu, odpouštěl hříchy s něžnou láskou, učil nevědomé, modlil se a „konal dobré skutky“ (srov. Sk 10,31) všem lidem a konal vše s takovou ctností, že řekl těm, kteří tyto ctnosti neměli: „Jděte a učte se, co to je: »Milosrdenství chci, a ne oběť.«“ (Mt 9,13) Tím učil, že nejvíce si cení této ctnosti milosr-

denství, která je mu nejmilejší, a tedy více než oběť, a že nepřijme oběť bez milosrdenství.

Rozhovor. – Pane a Bože, který jsi přišel na tento svět, byl jsi pohnut jen milosrdenstvím a láskou, pro kterou jsi přijal všechna utrpení, abys nás od nich vysvobodil, zjev toto milosrdenství na mně, abych tě mohl následovat. A protože jsi řekl: „Budte milosrdní, jako je milosrdný váš Otec“ (Lk 6,36), přispěj mi na pomoc svou milostí, abych mohl následovat jeho dokonalé milosrdenství. Amen.

3. Uvažme také odměnu, kterou obdrží milosrdní od všemohoucího Boha, když budou vysvobozeni ode všech svých utrpení, jak tělesných, tak i duchovních, zčásti v tomto životě a zcela v životě věčném, a to v takové míře, jako je rozdíl mezi utrpením ubohého člověka a milosrdenstvím všemohoucího Boha, který je nejvyšší dokonalý. A bude to v takové míře, nakolik jsem já sám prokázal milosrdenství svým bližním, tedy mi bude naměřeno takovou mírou, jakou jsem naměřil já ostatním. A protože jsem obtížen tolika utrpeními, že pouze Bůh mě z nich může osvobodit, co mohu konat jiného, abych tuto milost obdržel, než prokazovat milosrdenství druhým, aby je tak Bůh mohl prokázat mně? Blaze těm, kdo jsou milosrdní, které Bůh milosrdenství vysvobodí ze všech utrpení!

4. Konečně, pokud nebudu milosrdný, budu zcela ubohý, neboť náš Pán Ježíš nebude mít se mnou slitování, jako neměl s nevěrným služebníkem, který nebyl milosrdný ke svým druhům (srov. Mt 17,30). Naopak, jak říká apoštol Jakub: „Na Božím soudu není milosrdenství pro toho, kdo neprokázal milosrdenství. Ale milosrdenství vítězí nad soudem.“ (Jak 2,13) A podle toho v den posledního soudu se budou připomínat skutky milosrdenství pro rozsudek dobrých a rovněž jejich nedostatek u zavržených, jak jsme si již ukázali v předchozích rozjímáních.

(Pokračování)

Zdroj: Louis de Ponte, S. J. Meditations on the mysteries of our holy Faith. Richardson and Son, London 1853.

Str. 130–138.

Přeložila -hš- (Redakčně upraveno)

Co je očím světa skryté

Filosof Josef Pieper: Nějaká tajemná moc řídila můj život

Lidský život je plný tajemství a záhad. Nikdo se nás neptal, zda se chceme narodit. Mnoho vlivů určovalo náš charakter, temperament, inteligenci, vůli a pocity. Existuje někde nějaká kontinuální síla, která nás cíleně řídila mnoha proměnlivými příhodami našeho života, která nám ukázala na velkých rozcestích života správnou cestu a která při nás jako anděl strážný stála bděle ve všech extrémních situacích?

Filosof Josef Pieper (narozený v roce 1904 v Elte, Vestfálsko) napsal více než 50 knih. Byly přeloženy do mnoha jazyků, měl obdivovatele po celém světě. Také on se ptá, jestli v jeho životě nebylo něco, co tajemně určovalo jeho život, řídilo ho a chránilo. V 1. dílu své autobiografie („Noch wusste es niemand“, nakladatelství Kösel, Mnichov 1976, str. 60–64 a str. 246) o tom filosof vypráví.

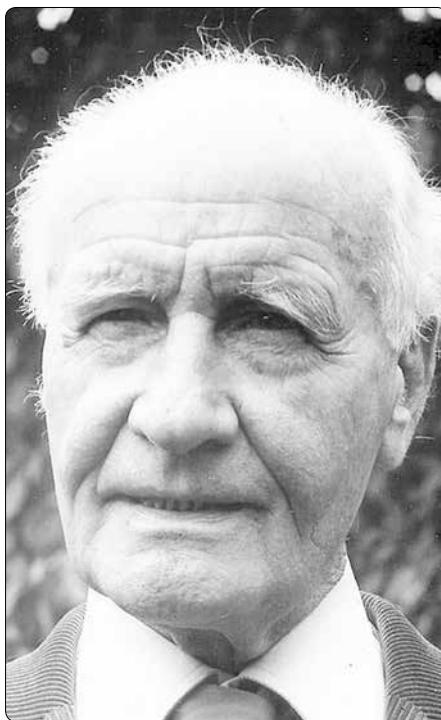
Na jaře roku 1923 složil Josef Pieper maturitní zkoušku. „Neměl jsem vůbec v úmyslu začít ihned se studiem.“ Se dvěma stejně starými kamarády podnikl dlouhou cestu na sever. Tři měsíce zůstali na ostrově Island a bydleli tam v jedné katolické nemocnici. Tam potkal mladý Pieper řeholní sestru, na niž později ještě často vzpomínal. Necháme vyprávět jeho samotného:

„Několik dnů předtím, než jsme ostrov opustili, přihodilo se mi něco skoro zázračného. Váhal jsem, zda se o tom zmiňovat. Šlo o jednu z věcí, které se přímo nevztahovaly k uvedené záležitosti. Ale úplně o tom pomlčet se mi také nezdálo správné. Tak jsem se pokusil krátce po 2. světové válce, ještě v zajetí, tuto příhodu povyprávět...

Co se ale vlastně stalo? – V Reykjavíku jsme našli ubytování v jedné nemocnici na půdě pro dobu mezi jednotlivými turistickými výšlapy... Mezi sestrami zde bylo hodně Němek a jedna z nich, v mém vyprávění nazvaná jako »sestra Rotrudis«, měla za úkol se o nás starat. Byla to jasná, spokojeně vypadající osůbka s lehce posměšnými očima a tak energickým

hlasem, že člověku ani nepřišlo na mysl jí nějak odporovat...

V posledních dnech před našim odjezdem jsem onemocněl. Bylo to nachlazení, malá horečka, nic významného. Proto jsem již nešel na večerní posezení v hospodě, venku ve městě, kam nás pozval jeden kamarád. Místo toho jsem pil svařené víno a potil se. A také jsem pak uviděl z postele nejbarevnější polární záři, jakou jsem kdy spatřil. Tu a tam se na mě přišla podívat sestra Rotrudis. Náhodou měla noční službu u nemocných. Asi to nebylo tak úplně náhodou. – »Kdo se bude nejvíce radovat, až se vrátíte domů?« Ne zvláště nadšeně jsem začal vyprávět, ale horečka, noc, víno, severní záře a přede-

Filosof Josef Pieper

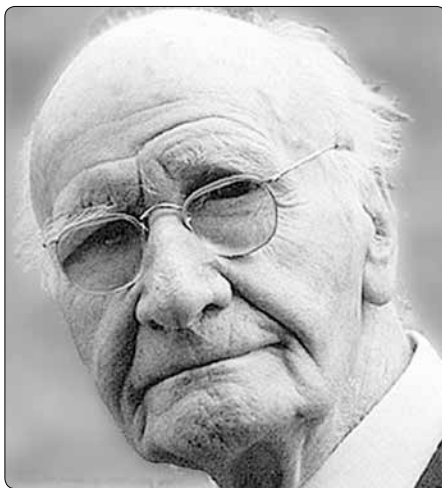
vším posluchačka – toto všechno mě tak rozproudilo, že jsem se nakonec zmínil o mnohém, co bych jinak neřekl, i o milostném příběhu v Rothenfelsu. Ale také sestra, mezi tím často odvolávaná k nemocným, mi ledacos řekla. Dokonce hovořila, ovšem jen tak mimochodem, o zasnoubení, především ale vyprávěla o svém mladším bratrovi, který padl ve Francii,

když ji už poslali do Reykjavíku. O něm mluvila s velkou láskou. Ostatně, jak řekla, jsem mu prý docela podobný. A pak dodala ještě něco k tomu, co z jejích úst znělo poněkud podivně. Zdálo se mi to až trapné. Používala povznesené výrazy, které se vůbec nehodily k její jasné, střízlivé bytosti. Na podrobnosti si už nepamatuji. To však, co mi řekla, pro mne dostalo neočekávaný význam. Myslím, že jsem si to doslovně zapamatoval. Mluvila o tom, že dosud všechny těžkosti svého života vzala na sebe kvůli mladšímu bratrovi a že za něho všechno »obětovala«. Toto slovo mám stále v uších: »obětovala«. Sotva to dovyprávěla, zazněl domovní zvonek. Oba kamarádi se vrátili domů. Sestra byla už na odchodu z pokoje. Ale pak přišla ještě na krátký okamžik zpátky. A pak jsem uslyšel, ale teď už zase obvyklým hlasem, který nepřipouštěl odporu: Ode dneška mám nastoupit na místo jejího bratra. Byla si jista, že on její pomoci už nepotřebuje. Potom sáhla rychle pod svoji bílou zástěru a dala mi do ruky leskle ohmataný, jako prst velký křížek, »kříž do rakve«.

Jaká podivuhodná, nepochopitelná věc, pomyslel jsem si. Pak ale kamarádi naplnili místnost svými zážitky. Co všechno jsem zmeškal! Ale já jsem obrátil svoji tvář ke stěně: »Dejte mi pokoj!« – Kvůli noční směně se sestra ve dne neobjevila. A nazítří ráno odplouvala loď. My tři jsme procházeli ještě jednou domem s houslemi a kytarou a loučili jsme se, také se sestrou Rotrudis. Byla jako vždycky – rozzářená, přátelská, rozhodná. Zdálo se mi, jako by se nic nestalo, ani to nejmenší. Byl to snad jenom sen?

Vděčnost pravděpodobně vůbec není ctností mladých lidí. Já vám mohu každopádně říci, že mi tato příhoda vypadla z vědomí na mnoho let, ba na mnoho desetiletí. Jednoduše jsem na ni zapomněl. Teprve v době násilnické vlády a nové světové války, kdy se nezdary vlastních plánů ukázaly jako stěží pochopitelné štěstí, když se stalo to nejlepší, co se vůbec mohlo stát – teprve potom, záhadou různých

spojení, se stal postupně vybledlý obraz znovu zřetelným. Začal jsem si vzpomínat na sestru Rotrudis a její neobyčejný slib. Tehdy jsem také začal sepisovat svá vyprávění, dějiny šťastných souvislostí. »Fortuna« je ovšem jenom pouhá šifra, mohlo by se také říci »úmyslné zmírnění«. Ve skutečnosti mi šlo o starou, nezodpovězenou otázku, »proč lidé žijí«. Když se později cesty světa znovu otevřely, od základu se proměnil svět (Island se už dávno stal základnou amerických leteckých sil) – konečně jsem poslal také zprávu o svém životě do Reykjavíku, spolu s fotografií svých tří dětí. Přišla stručná odpověď, dopis a v něm nepatrný náznak, který by se mohl snadno přehlédnout. Pro mne ale vylučoval veškerou pochybnost, že nic není zapomenuto! A když jednoho dne, po téměř dvacetiletém mlčení, mi jeden z mých studentských kamarádů po návratu z prázdninové cesty na Island předal »krásný pozdrav«, fotografii skoro osmdesátileté ženy v den jejího zlatého jubilea v řádu, tu nebylo už zapotřebí žádných dalších slov. A přece mě zastihlo o sotva deset let později, skoro náhodou, poslední, ještě podrobnější potvrzení. Jeden známý se mě jenom tak mimochodem zeptal, jestli jsem někdy byl na Islandu. »Ano, ale jak jsi na to přišel?« V jeho kanceláři byla mladá sekretářka, která mi odtud chtěla vyřídít pozdrav. Ale ona se ostýchala mě kvůli tomu navštívit. Tak jsem si nechal ten pozdrav telefonicky sdělit a přinesl jsem následující den svůj dík spolu s některými osobními zprávami směrem do Reykjavíku. Odpověď přišla již brzy, byla ale napsána cizí rukou. Představená psala, že sestra má potíže s očima, že se ale jinak, i když má devadesát let, cítí dobře. Především mi však vzkázala, že na mě »v žádném případě nezapomněla! Krátce potom, na jaře roku 1972, téměř půl století po prvním setkání, přišla stejnou rukou napsaná zpráva o úmrtí. Sestra byla prý jen několik málo dnů nemocná a při jasném vědomí zemřela. Předtím ale ještě poprosila o to, aby mi podali zprávu.“

Filosof Josef Pieper

Od onoho setkání v roce 1923 naléhala neviditelná moc na mladého Josefa Piepera, aby se zabýval sv. Tomášem Akvinským. Vždycky k tomu dostal čas, peníze a příležitost. Stal se filosofem, jeho knihy brzy zaměstnávaly odborný svět.

*Carlo Crivelli (kolem 1435 - asi 1495):
Sv. Tomáš Akvinský*

Zvláště v letech třetí říše a v bidě války a v době po válce měl Josef Pieper vždy znovu dojem, že je s ním neviditelné Něco, které mu urovnává cesty, otevírá dveře, takže v těchto letech mohly vzniknout jedny z jeho nejlepších knih. Musel sice narukovat jako voják, ale záhadně bylo jeho jméno v seznamu zapomenuto. Tak mohl po mnoho měsíců nerušeně sedět ve svém pokoji a psát knihy. „Uniformu jsem vytahoval jenom každého desátého dne, abych si šel vybrat svůj žold.“ – „Také není zcela náhodné, že studium Tomáše bylo hlavní prací těchto let.“ Dokonce v protiletadlovém krytu, ve sklepě strávené hodiny mohl voják Pieper využít nanejvýš užitečně: „Málokdy ve svém životě jsem mohl tolik a tak soustředěně číst jako v těch nocích ve sklepě.“

Kdo pomáhal Josefu Pieperovi v oněch válečných dnech tak neviditelně, ale účinně? Byla to skutečně modlitba sestry ošetřovatelky z Islandu? On sám se stále více přikláněl k tomuto přesvědčení. Od setkání se sestrou Rotrudis, od jejího slibu dostal život Josefa Piepera pevný směr: Byl určen k tomu, aby rozšířil křesťanskou filosofii svatého Tomáše Akvinského slovem a písmem. Všechny překážky, které se stavěly do cesty tomuto cíli, odstraňovala mocně neviditelná ruka.

V prvních dnech války mu to bylo zvláště nápadné. „Řetěz šťastných spojení započal, skutečná *fortuna belli* (štěstí ve válce), která mě doprovázela věrně až do konce války.“ – „V této době mi také vyvstala v paměti ta vzácná šťastná příhoda z Reykjavíku se sestrou Rotrudis. A také jsem jí připsal první koncept.“

Hrdinské sebeobětování jedné neznámé sestry na Islandu! Svým životem, chudým na události, svojí nezištnou službou nemocným a trpícím lidem, svojí modlitbou k Bohu darovala církvi světoznámého křesťanského filosofa. Filosof Josef Pieper zemřel 6. listopadu 1997.

*Z Maria heute 2/2016
přeložil -mp-
(Redakčně upraveno)*

Sázava – svatý Prokope, Kriste eleison

Vše pro Boha! Pro sebe nic... To byla jedna ze zásad svatého Prokopa, poustevníka a později zakladatele a prvního opata slavného Sázavského kláštera. Všechno své konání, celé své srdce věnoval Bohu a tím nás učil a pořád učí, jak se ve své víře chovat. Zamyslíme-li se nad tím, i v tom můžeme spatřovat základ Prokopovy svatosti, která je pro nás hodna úcty i po více než tisíci letech od jeho putování po tomto světě.

Sázava

Chceme-li poutí vyjádřit úctu ke sv. Prokopovi, musíme se vydat do Středočeského kraje a do okresu Benešov. Jak název napovídá, k poutnímu místu s bývalým benediktinským klášterem a kostelem sv. Prokopa nás zavede i řeka Sázava – město pro zhruba 3 700 obyvatel je vybudováno v údolí při jejím toku.

Zmíněný poutní areál stojí na pravém břehu. Jeho dominantou a největším historickým skvostem je benediktinský klášter, který v pradávném 11. století (jakožto třetí nejstarší mužský klášter v naší zemi) spolu s knížaty Oldřichem a Břetislavem I. založil právě sv. Prokop.

K němu samotnému si uveďme, že se narodil někdy mezi lety 970 a 980, pravděpodobně v Chotouni, vesnici ležící východně od Českého Brodu. V mládí zdejší místa opustil a už jako kněz vzdělaný ve staroslověnském jazyce se přidal k řeholníkům následujícím učení sv. Benedikta.

Do tohoto řádu vstoupil v břevnovském klášteře, nicméně po nějakém čase si zvolil osamělý život poustevníka. Po pobytu v Dalejské jeskyni se usadil nad břehem řeky Sázavy. Jeho život však dlouho osamocený nebyl, brzy k němu přibývali další poustevníci. A z této komunity a na

tomto místě v roce 1032 začal vznikat areál benediktinského kláštera.

Velkou zásluhu na tom neměl jen Prokop, ale i zmiňovaný kníže Oldřich. K tomu se váže legenda, jak poustevník donesl panovníkovi vodu ze studánky Vosovky, která se před ním proměnila na víno. Ať se to zakládá na pravdě, či nikoliv, minimálně při prvním setkání budoucí světec na vladaře zapůsobil natolik, že ten se výraznou měrou zasloužil o vybudování konventu pro něho a jeho druhy. Nutno uvést, že to, co započal, po Oldřichově smrti dokončil jeho syn, kníže Břetislav.

Další dějiny

První budovy zdejšího areálu byly postaveny ze dřeva. Střed zaujímal kostel zasvěcený Panně Marii a sv. Janu Křtiteli. Jižně od něho pak leželo stavení zahrnující skromné příbytky mnichů.

Jak již bylo řečeno, Prokop byl prvním zdejším opatem, a to až do své smrti. Už od počátku řeholníci v Sázavě navazovali na učení svatých Cyrila a Metoděje, přičemž zde vzniklo několik mimořádných a vzácných písemností – a to jak z historického, tak i náboženského hlediska. Podle jazykovědců se mohlo jednat například o hlaholici psané liturgic-

Svatý Prokop, detail votivního obrazu Jana Očka z Vlašimi

ké texty s názvem *Pražské zlomky* nebo o soubor evangelijních textů zvaných *Reměšský evangeliář* psaných cyrilskou abecedou – cyrilicí.

Nesmíme zapomínat ani na to, že se sem soustředili nemocní a chudí lidé, kteří zde nacházeli mnohdy poslední naději.

Co se týče podoby klášterního areálu, ta byla zachována až do konce 11. století. Roku 1095 byla vysvěcena východní část baziliky, která vznikala na místě dřevěného kostela. Dělo se tak za opata Božetěcha, který ale stavbu nemohl dokončit. V roce následujícím byli totiž on i zdejší slovanští řeholníci z kláštera vyhnáni. Zároveň bylo zničeno i množství cenných spisů. Přesný důvod neznáme, víme jen to, že se tak stalo za vlády knížete Spytihněva II. a zdejší konvent byl nahrazen latinským osazenstvem. To nicméně pod vedením opata Dětharda stavbu nového chrámu dokončilo.

Letecký pohled na areál Sázavského kláštera

Nejednalo se ovšem o poslední kamennou stavbu, k velké přestavbě totiž došlo už v polovině 12. století, a to pod vedením opata Silvestra. Za jeho působení byla klášteru vtisknuta románská podoba s novostavbou klášterní budovy a také trojlodní bazilikou. Pro ni z původních staveb byla zachována východní část z dob opata Božetěcha. To mělo prostý důvod: nacházely se zde ostatky sv. Prokopa.

Jenže ani románská podoba nevydržela napořád. Koncem 13. století se začala měnit na gotickou, aby se ve století následujícím práce na těchto přestavbách rozběhly naplno. Základní kámen byl opatem Matyášem položen roku 1315.

Až do husitských válek klášter zažíval rozvoj, zmíněné konflikty jej ale zastavily. A místo naopak pustlo, například chór kostela se zřítíl. Také se ukazovalo nevhodným pro umístění ostatků tak velkého světce, jakým je sv. Prokop.

Teprve v 17. století se místu vrace-ly šťastné časy. Především za působení P. Daniela Ildefonse Nigrina (opata zvoleného 24. března 1664). Nicméně stav budov stále nebyl dobrý, a to ještě o sto let později, kdy je posuzoval Kilián Ignác Dientzenhofer. A právě tento známý architekt měl na starost zásadnější rekonstrukce po požáru kláštera v polovině 18. století.

Brzy po obnově ale potkala klášter další rána: josefínské reformy, na jejichž základě byl zrušen. A poté přecházel z jedněch světských rukou do druhých, přičemž docházelo k dílčím úpravám až do znárodnění v roce 1951.

Úcta ke svatému Prokopovi

Historie Sázavského kláštera je velmi bohatá a nejinak je tomu v případě jeho zakladatele a zároveň světce, za kterým sem přicházejí poutníci především. Úcta k němu vyplývá zejména ze zázraků popisovaných v legendách a kronikách – z nejznámějších, která zároveň mapuje dějiny celého kláštera, si musíme zmínit tu napsanou Mnicem sázavským.

Úcta byla sv. Prokopovi vyjadřována už za jeho života, hlavně v návaznosti na to, že do Sázavy se ubírali chudí a nemocní. Mezi nimi například i slepá žena, za kterou se tehdejší opat kláštera modlil k Bohu a poté její oči označil křížem – a tím ji uzdravil.

Refektář Sázavského kláštera s nástrojnou malbou zobrazující sv. Prokopa, který proměňuje vodu ve víno

Známý je také příběh o tom, že když Prokop umíral, řekl malomocnému chudákovi, aby počkal do druhého dne a po jeho skonu si vzal jeho plášť. Když si ho nemocný na sebe oblékl, byl zbaven svých obtíží.

Prokop zemřel 25. března 1053. Tělo bylo pohřbeno do jím vybudovaného kostela a právě úcta k jeho ostatkům představuje výrazný milník tradice poutí do Sázavského kláštera, podpořené dalšími mimořádnými událostmi. Například při jeho pohřbu slepec jménem Palpo vykřikl tuto prosbu: „Milostivý Prokope, tvá svatost vymohla u Boha mnohým mnohá dobrodini. Smiluj se také nade mnou, aby, ne-li déle, alespoň potud, co potrvá vznešená služba tvého pochovávání, moh-

ly mé oči viděti.“ A to se také mělo stát: zrak se muži vrátil, poté ale znovu oslepl.

Z doby před kanonizací je také příběh o záchraně dvořana Labeši, jehož pronásledovali a jemu se podařilo uniknout přes řeku, která po prosbě k Prokopovi zamrzla, přestože byl srpen. Po přimluvě k dneš- nímu spolupatronovi naší země byla také uzdravena ochrnutá žena, navíc po čtyřech letech slepá. Četné jsou i zprávy o zjeveních – například opatovi Sázavského kláštera Blažejovi nebo papeži Inocenci III.

To všechno předcházelo té největší události. Prokop byl oficiálně prohlášen za svatého 4. července 1204, což pocho- pitelně ještě umocnilo vyjadřování úcty. Jí se v pozdějších letech netajil ani Karel IV.

Přitom svědectví o zázracích neubývalo. Mnoho se jich událo ve 13. i 14. století. Příběhy vyprávějí o tom, jak se světec při svátku Narození sv. Jana Křtitele ukázal průvodu a ti, kdo se dotkli jeho berly, byli uzdraveni ze svých nemocí. Ze zmíněných období pochází i událost, kdy se jistý panoš uzdravil u Prokopova hrobu nebo se jiný mladík zbavil duchovních obtíží po napití z Prokopova koflíku.

Dvě významné události jsou datovány do roku 1321. Dne 4. července vyšel z Kolína do Sázavy zástup poutníků oslavující svatcovu kanonizaci. Mezi nimi byli i manželé, kteří se dlouhá léta soužili,

Půdorys románské tetrakonchy (polokulovitěho klenebního útvaru uzavírajícího apsidu) v severní klášterní zahradě. Jedná se o pozůstatky kostela vysvěceného roku 1070.

protože jejich dcera (v průvodu putovavla také) byla slepá. Procesí náboženskými písněmi velebilo především Pannu Marii a pochopitelně i sv. Prokopa.

Už přitom měla dívenka pocítit silnou víru. A možná i proto v Sázavě, kde s rodiči sestoupila k světcovu hrobu, našla odvahu a s dotykem kamenné desky nad ostatky vyjádřila prosbu: „Svatý Prokope, pomoz i mně ubohé.“ Tehdy se její oči zalily slzami a uviděla rodiče.

S motivací, že této dívce bylo pomozeno, přišla téhož roku k Prokopovu hrobu i jistá žena. Její tělo bylo shrbené a plné bolestí. Po doteku místa posledního odpočinku ji zalilo teplo a ona se vzpřímila a neduhy odezněly.

Rozvoj úcty se datuje i do období po husitských válkách.

Relikvie a zázračný obraz

Ačkoliv míst pro svatoprokopskou úctu je mnoho (například v kostele Věch svatých na Pražském hradě je oltář sv. Prokopa), hlavní poutě k tomuto světci se soustředí do Sázavy. Relikvie, ke kterým sem můžeme putovat, máme konkrétně ve výše zmiňovaném koflíku a také ve lžičce sv. Prokopa.

Uloženy jsou v chrámu, který byl sv. Prokopovi zasvěcen roku 1788, tři roky poté, co byl klášter sice zrušen, ale kostel se stal farním. V relikviáři se nachází malinkatý ostatek. Často je uváděno, že pochází z ramene, spíše ale z klíční kosti.

Poutníci se zde mohou setkávat i s jiným důležitým předmětem, který je zároveň další kapitolou zázraků dějících se prostřednictvím sv. Prokopa. Je jím obraz, na kterém je zachycena jeho údajná tvář,

Sázava, kapitulní sň

Sázavský klášter, kostel sv. Prokopa, hlavní oltář

netradičně však se zavřenýma očima. To proto, že vyobrazení zachycuje světcův obličej po smrti, přestože mohutná postava stojí a je oblečena do roucha. V jedné ruce zároveň drží berlu, v té druhé řemen s připoutaným ďáblem.

Již nedlouho po vzniku díla mnozí svědkové zaznamenali, že Prokopovy zavřené oči se otevíraly. A to i ve spoustě případů poté. Tyto události jsou přísežně zaznamenány a doplněny o výsledky prošetřování komisí. Oficiálně potvrzeny pak byly 27. dubna 1711 arcibiskupskou konzistorií. Obraz byl tehdy zároveň prohlášen za milostný.

Úkazy pokračovaly i léta příští, a dokonce je o nich slyšet i z nedávných dnů: roku 2006 je měly vidět průvodkyně, které areálem provázely turisty.

Současnost

Úcta ke sv. Prokopovi přetrvává dodnes a přijdeme-li do areálu Sázavského kláštera, vnímáme velkolepost nejen hmatatelnou, ale i tu duchovní.

Ještě si zmiňme, že dějiny v novějších dobách pokračují tím, jak se roku 1932 část kláštera vrátila do rukou benediktinů – konkrétně těch z pražského Emauzského kláštera. Z něho do Sázavy roku 1940 přišel kněz Method Klement a zasazoval se zde o obnovení úcty ke sv. Prokopovi a rekonstrukce kostela. Snažil se také o ob-

novu mnišského působení spolubratrů, ale druhá světová válka tomu zabránila.

Nic se k lepšímu nezměnilo ani za komunistického režimu. Tehdy byl areál znárodněn a v 50. letech jeho část fungovala jako muzeum skla. A od let šedesátých, kdy se stal národní kulturní památkou, se sem soustředili především archeologové, kteří až do 90. let prováděli výzkumy.

V současnosti klášter patří do správy Národního památkového ústavu, který v bývalém konventu zrenovoval (a nyní tyto prostory nabízí k prohlídkám) bývalou klášterní jídelnu, vzácnou kapitulní síň z doby vlády Karla IV., opatskou kapli a v křížové chodbě odkrývá přes 1 000 metrů čtverečních zabílených barokních maleb – příběhů o zázracích a životě sv. Prokopa a jeho následovníků.

Jak již bylo řečeno, poutní chrám sv. Prokopa je duchovním centrem tohoto světce a cílem poutníků. Oficiální svatoprokopské poutní slavnosti se konají 4. července a o nedělích nejbližší po tomto datu.

Tehdy nebo i v jiných dnech bychom mohli mít v srdcích i na jazyku modlitbu, která začíná takto:

„Svatý Prokope, ochránce české země, otče náš, vzpomeň si na nás, nyní i v každý čas, Kriste eleison.“

Dále je v ní odkaz na pomoc před ďáblem, jehož přemožením se sv. Prokop do dějin víry zapsal také (známá je legenda o tom, jak donutil ďábla orat), a je nám jejím prostřednictvím umožněno tohoto světce také prosit o milosti, a to zejména při nesnázích, kdy všechno světské selhalo a jedinou cestu máme v obrácení se ke svatým. Svatý Prokop podle legend a příběhů nejdenně tyto prosby vyslyšel a pomohl obyčejným lidem od nemocí.

Nebojme se proto prosit. V současnosti není jednoduché utíkat se ke svatým, vždyť moderní doba je vytlačuje pouze do legend a pověstí a odstupem jim dává punc spíše neuvěřitelných událostí, které v dnešním světě nemají místo. My se pak bojíme nejen navenek, ale i uvnitř prosit o pomoc a přitom reálně doufat, že se nám ji dostane. Z toho ale nsmíme mít strach. A naopak musíme nasměrovat svou důvěru k Bohu a našim patronům. To nám naše křesťanská víra umožňuje naplno. Toho jenom díky ní můžeme dosáhnout.

Stáří ujišťuje život o jeho určení, které již nezná smrt

- dokončení katecheze papeže Františka ze str. 2

Boha – stvořenému světu, a životním cyklem, historickým časem a Božím panstvím. Toto hledisko se týká právě stáří. Podívejme se, oč se jedná.

Danielovo vidění Boha působí dojem síly a moci, ušlechtilosti a uchvacující krásy. Starcův šat, oči, hlas a nohy v tomto vidění žhnou, ale vlasy má bělostné jako vlna či sníh. Jako vlasy starého člověka, pro něhož Bible ponejvíce užívá označení „zaqen“, odvozené od „zaqan“, což znamená „plnovous“. Běloskvoucí kadeře jsou starobyklým symbolem velice dlouhého času, minulosti sahající do nepaměti, věčného bytí. Není nutno vše odmýtzovat jako cosi dětinského: obraz Boha jako kmeta se sněhobílou kšticí není jakýsi pošetilý symbol, ale biblický, ušlechtilý a také vlídný výjev. Postava, která v Apokalypse stojí uprostřed zlatých svícňů, překrývá „starce velikého věku“ z Danielova prorocství. Je stará jako celé lidstvo, ba ještě více. Je starobylá a nová jako Boží věčnost, neboť taková je Boží věčnost: stará a nová. Bůh nás totiž ustavičně překvapuje svou novostí, trvale nám vychází vstříc, a to každodenně, v dané chvíli a zvláštním způsobem. Bůh se neustále obnovuje, avšak je věčný, je zde odjakživa. Dalo by se mluvit o Božím stáří, ale to není výstižné, protože Bůh je věčný, avšak obnovuje se.

Svátek Setkání Páně, který se ve východních církvích slaví 2. února, je jedním z dvanácti velkých svátků liturgického roku. Zvýrazňuje Ježíšovo setkání v chrámu se starcem Simeonem, setkání mezi lidstvem, zastoupeným starými Simeonem a Annou, s dítětem Kristem Pánem, věčným Synem Boha učiněného člověkem. Krásnou ikonu tohoto setkání lze obdivovat v římské bazilice Panny Marie v Zátiběří.

Byzantská liturgie se modlí se Simeonem: „To je ten, který se narodil z Panny, on je Slovem, Bohem z Boha, který se pro nás vtělil a spasil člověka.“ A pokračuje: „Kěž se dnes otevře nebeská brána: věčné Otcovo Slovo na sebe přijalo princip času, aniž by opustilo své božství, a ze své vůle bylo Pannou Marií představeno v chrámu Zákona, kde ho stařec vzal do

svých rukou.“ Tato slova vyjadřují vyznání víry prvních čtyř ekumenických konciliů, které jsou posvátné pro všechny církve. Simeonovo gesto je ovšem také nejkrásnějším obrazem onoho zcela výjimečného poslání, které bylo stáří přisouzeno a které v něm spatřujeme, totiž představovat děti, přicházející na svět, jako nepřetržitý Boží dar, za vědomí, že jedno z nich je Syn, zplozený na počátku věků v samém lůně Boha.

Stáří, kráčeající směrem ke světu, v němž se konečně bez zábran bude šířit láska, již Bůh vložil do stvoření, má předtím, než se rozloučí, vykonat toto Simeonovo a Annino gesto. Stáří má dosvědčit dětem, že na nich spočinulo požehnání, které tkví v – krásném a obtížném – uvedení do tajemství takového životního určení, které nic nemůže zničit, ani smrt. Toto je podle mého názoru ústředním jádrem stáří. Svědčit před dětmi o víře znamená zasévat život; vydávat svědectví o lidskosti a víře je povoláním starých lidí, kteří mají dětem předat prožitou realitu jako svědectví, předat jim štafetový kolík. My, starci, jsme povoláni k předání štafety, aby v ní (děti) pokračovaly.

Svědectví starých lidí je pro děti věrohodné. Mladí a dospělí nejsou schopni toto svědectví naplnit takovou ryzostí, něhou a vroucností, jako to mohou učinit stáří, prarodiče. Když stařec odkládá veškeré roztrpčení nad odcházejícím žitím a žehná životu, který mu přichází v ústre-

ty, je neodolatelný. Nezahořkl, protože čas pomíjí a on odchází, avšak překypuje radostí dobrého vína, které léty dozrálo. Svědectví starých lidí propojuje různá životní údobí a časové dimenze – minulost, přítomnost a budoucnost – neboť starci ztělesňují nejenom paměť, ale též přítomnost a příslib. Je bolestné a škodlivé, když se životní období vnímají odděleně, ve vztahu vzájemné soutěživosti, kdy se jedno snaží žít na úkor druhého. To není dobré. Lidstvo je staré, prastaré, jestliže je poměřujeme chronologickým časem. Ovšem Boží Syn, narozený z ženy, je První i Poslední každého času. To znamená, že neupustí nikoho ze svého věčného tvoření, nádherné síly a láskyplné blízkosti.

Spojenectví mezi starci a dětmi – a zdůrazňují slovo spojenectví – zachrání lidskou rodinu. Budoucnost je tam, kde děti a mladí lidé hovoří se starými, pokud tento dialog chybí, budoucnost je nejasná. Spojenectví mezi starci a dětmi zachrání lidskou rodinu. Mohli bychom, prosím pěkně, dětem, které se musí naučit zrození, navrátit vlídné svědectví starých lidí, kteří ovládli moudrost umírání? Dostane se tomuto lidstvu, které se navzdory veškerému svému pokroku jeví jako včera narozený adolescent, milosti stáří, pevně upřeného k obzoru našeho cíle? Smrt je zajisté pro všechny z nás náročným životním přechodem: všichni se tam musíme odebrat, ale není to snadné. Avšak je také přechodem, který uzavírá čas nejistoty a odhazuje hodinky, neboť zde začíná to krásné ze života, co už nepomíjí. Odvíjí se však od moudrosti onoho starého muže či ženy, kteří jsou schopni předat štafetový kolík mladým. Pomysleme na dialog, spojenectví kmetů a dětí, starých a mladých, a snažme se nepřetnout tyto vazby. Kěž mají stáří lidé radost z toho, že mohou promlouvat k mladým, vyjádřit se před nimi, a kéž mladí vyhledávají staré, aby od nich načerpali životní moudrost.

Přeložila Jana Gruberová,
Česká sekce Vatikánského rozhlasu
(Redakčně upraveno)

Pondělí 7. 11. 2022

6:05 Cesta k andělům: Stanislav Juránek – politik **7:00** Za operou **7:55** Klapka: S Alenu Krejčovou **9:10** Magazin Mary's Meals **9:40** Outdoor Films s Jiřím Péluchou: Létání na větroních **11:10** V pohorách po horách: Moravský kras – Dražanská vrchovina **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Příběhy odvahy a víry: Petr Čaadajev (8. díl): Bláznova obhajoba **12:40** V pohorách po horách: Žákova hora a Devět skal – Žďárské vrchy **12:50** Karol Herian – významný odborník a vzácný přítel **13:30** Chlapi na hoře **14:05** Noční univerzita: Ladislav Heryán – Božský tanec Richarda Rohra II **15:05** Čas pro Malawi **15:50** V souvislostech **16:10** Dokořán: S Petrem Fialou **17:00** Mše svatá se studenty a pedagogy Lékařské fakulty OU: kostel sv. Václava, Ostrava [L] **18:20** Sedmihlásky (138. díl): Šípek **18:25** Putování do Lurd s Luckou a Bárou: Křížová cesta **18:35** Jitka Šuranská na Mohelnickém dostavníku 2014 **19:10** Magion – příběh družice **19:45** Přejeme si... **20:05** Pokoj vám!: Modlitba za mír [L] **20:30** K jádru věci [L] **21:35** ARTBITR – Kulturní magazín: Jiří Špinka – »Dřevěný čas« [P] **21:50** Noemova pošta: Listopad 2022 **22:55** Vezmi a čti: říjen 2022 **23:10** Dítě 31 **23:45** Setkání: Antonín Tesařík – kostel Nanebevzetí Panny Marie v Mikulčicích a Archeopark Mikulčice **0:00** Ateliér užité modlitby: Marek Orko Vácha a Zdeněk Papoušek **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Úterý 8. 11. 2022

6:05 Cesta k andělům: Jáchym Jaroslav Šípek Opraem. – premonstrát **6:55** Duchovní díla polských a evropských skladatelů: Podzimní festival duchovní hudby 2022 **8:35** Můj chrám: Irena Pulicarová, kostel Panny Marie Růžencostv v Plzni **9:10** Historie a současnost Matice svatohostýnské **9:35** V souvislostech **10:00** Noční univerzita: Cyril Höschl – Placebo – podvod, nebo užitečný nástroj? **11:15** Setkání: MUDr. Róbert Teley – Muzeum kardinála Štěpána Trochty ve Francově Lhotě **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Vezmi a čti: Říjen 2022 **13:05** Mezi pražci (110. díl): Listopad 2022 **14:00** Biblická studna: S Alexandrem Flekem **15:00** Muzikanti, hrajte **15:30** Kaplani naděje: Sr. Anna Vendula Malichová **15:50** Dědek a jeho kreslený svět: Něco málo o svobodě **16:00** Poutníci času: S Martinem Jiráskem **16:15** Harfa Noemova: Jaroslav Krček **16:30** U NÁS aneb Od cimbalu o lidové kultuře: Hody byly, hody sú **18:05** Sedmihlásky (138. díl): Šípek **18:10** Putování do Lurd s Luckou a Bárou: Zázračná medailka **18:15** Bratr oheň: Svatá řehole života **18:45** Animované biblické příběhy: Abrahám a Izák **19:10** Groteský Laurela a Hardyho: Děti na prvním místě **19:25** Zpravodajské Noeviny: 8. 11. 2022 [P] **19:45** Přejeme si... **20:05** Pokoj vám!: Modlitba za mír **20:25** Buon giorno s Františkem [L] **21:10** Hledání skrytých svatých míst: Kréta Aegina **22:00** České nebe: Cyklus kantát o českých světcích a patronech **23:35** Terra Santa News: 2. 11. 2022 **0:00** Zpravodajské Noeviny: 8. 11. 2022 **0:20** Příběhy psané životem: Domácí násilí **1:10** Noční repríza dopoledních pořadů.

Středa 9. 11. 2022

6:05 Cesta k andělům: Pavel Štěpánek – hispanista a historik umění – I. část **6:55** Zpravodajské Noeviny: 8. 11. 2022 **7:20** Noční univerzita: Ladislav Heryán – Božský tanec Richarda Rohra II **8:20** Smírčí kříž **9:00** Generální audience papeže Františka [L] **10:05** Klapka: S Karlem Tvrđíkem **11:10** Můj chrám: Novinář Mikuláš Kroupa, ředitel Post Bellum, kostel Nejsvětějšího Salvatora, Praha **11:40** Přejeme si... [P]

TELEVIZE DOBRÝCH ZPRÁV

■ Vysílání denně 6.00 – 1.00 hod.

■ Denně: 8.00; 16.00 hod. – programová nabídka TV NOE (změna programu vyhrazena)

Podrobnosti na www.tvnoe.cz

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA

12:00 Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Visoko som viskočel: MFF Strážnice 2022 **14:05** K jádru věci **15:10** Bazilika s tajemným světlem (1. díl): Šlechtická a panovnícká bazilika **15:25** Setkání: Jiří Horák – Velehrad **15:35** Zpravodajské Noeviny: 8. 11. 2022 **16:00** Jak potkávat svět: S Michaelou Fukačovou **17:30** Neboj se doplnit aneb Umění doprovázet (8. díl): Být nositelem pokoje **18:05** Sedmihlásky (138. díl): Šípek **18:10** Strýček Emu **18:20** Putování do Lurd s Luckou a Bárou: Cesta domů **18:25** Groteský Bustera Keatona: Frigo plave **19:25** Terra Santa News: 9. 11. 2022 [P] **19:45** Přejeme si... **20:05** Večer chval (102. díl): Skupina Noah **20:55** Příběhy odvahy a víry: Petr Čaadajev (8. díl): Bláznova obhajoba **21:30** Noční univerzita: Markéta Kutilová – Co nového v Arménii, Sýrii a IS [P] **23:00** V pohorách po horách: Křížový vrch – Adršpašské skály **23:10** Harfa Noemova: Jan Zástěra – Korunovace českých králů **23:35** Generální audience papeže Františka **0:00** Výpravy do divočiny: Veterináři bez hranic **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Čtvrtek 10. 11. 2022

6:05 Cesta k andělům: Pavel Štěpánek – hispanista a historik umění – II. část **6:40** Nigérie – soužití **7:10** Magion – příběh družice **7:45** Dědek a jeho kreslený svět: Druhá půlka života **7:50** Terra Santa News: 9. 11. 2022 **8:10** Mezi pražci (110. díl): Listopad 2022 **9:10** V pohorách po horách: Velký Kosíř – Haná **9:20** Hledání skrytých svatých míst: Kréta Aegina **10:05** Noemova pošta: Listopad 2022 **11:10** Poutníci času: S akademickým restaurátorem Jakubem Tluchořem **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Služebnice Boží Matka Vojtěcha **13:05** Libérie – Rýmy a rytmy Libérie **13:35** Generální audience papeže Františka **14:05** Ve službě Šuárů **14:40** Duchovní díla polských a evropských skladatelů: Podzimní festival duchovní hudby 2022 **16:25** Zpravodajské Noeviny: 8. 11. 2022 **16:45** Kaplani naděje: Sr. Anna Vendula Malichová **17:00** Dokořán: S Danuší Nerudovou **18:05** Sedmihlásky (138. díl): Šípek **18:10** O koženém mostě: Pověsti z Hornolidečska **18:15** Ovečky: 33. neděle v mezidobí [P] **18:40** Hovory z Rekovic: Petr Marek **18:55** Na startu **19:25** Varhany Slovenska – Max Reger: Te Deum **19:30** Poutníci času: S Petrem Horkým **19:45** Přejeme si... **20:05** Pokoj vám!: Modlitba za mír **20:25** U NÁS aneb Od cimbalu o lidové kultuře [L] **21:45** Paměť národa – Tváře vzdoru 1989: Petruška Šustrová [P] **22:05** Pod lampou [P] **0:10** Skryté poklady: Christian **0:40** Guatemala – Lidé kukuřičných polí **1:10** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pátek 11. 11. 2022

6:05 Cesta k andělům: Jitka Chalánková – lékařka a politička **7:00** Kmochův Kolín: Gloria **7:55** Zřím Řím **8:15** Hlubinami vesmíru s prof. Petrem Kulhánkem, novinky z astronomie, 1. díl **9:10** Film o filmu Anežka Česká **9:30** ARTBITR – Kulturní magazín: Jiří Špinka –

«Dřevěný čas» **9:40** Dopis z Indie **10:00** 20 let Akademie Václava Hudečka: Luhačovice **10:20** K jádru věci **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Jitka Šuranská na Mohelnickém dostavníku 2014 **13:25** Dům ze skla?: Jiří Zajíc **14:35** Godzone ženská konference 2020 (2. díl): Blízkost a púšť **15:15** Outdoor Films s Martinem Vrbickým: Filmař sportovního prostředí **16:45** Groteský Laurela a Hardyho: Už zas je tady **17:05** Buon giorno s Františkem **18:05** Sedmihlásky (138. díl): Šípek **18:10** O Čertových skalách: Pověsti z Hornolidečska **18:15** Cvrlikání (14. díl): Beata Bocek **19:15** Tiché hrozby – Blízký vesmír [P] **19:45** Přejeme si... **20:05** Pokoj vám!: Modlitba za mír **20:25** Kulatý stůl [L] **21:50** Můj chrám: Barbora Černošková, kostel sv. Augustina v Brně **22:15** Dokořán: S Petrem Fialou **23:00** Přejeme si... [P] **23:10** Můj chrám: Pavel Helan a hosté **0:25** Mexiko – země indiánů **0:35** Příběhy psané životem: Neobyčejný dar **1:10** Noční repríza dopoledních pořadů.

Sobota 12. 11. 2022

6:05 Cesta k andělům: Ladislav Havel – rektor Mendelovy univerzity **7:00** Paměť národa – Tváře vzdoru 1989: Petruška Šustrová **7:15** Turiec, region magických vod **7:40** Sedmihlásky (138. díl): Šípek **7:45** Animované biblické příběhy: Abrahám a Izák **8:10** Ovečky: 33. neděle v mezidobí **8:35** Strýček Emu **8:45** Bratr oheň: Svatá řehole života **9:25** Vigilie: CSM Hradec Králové – sobota **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Angelus Domini **12:05** Pod lampou **14:15** Slovo na neděli: 33. neděle v mezidobí **14:40** Hrdza na Crossroads 2021 **15:15** Příběhy odvahy a víry: Doktor Haass (9. díl): Svatý lékař z Moskvy **15:45** Poutníci času: S Martinem Jiráskem **16:00** V pohorách po horách: Roklina Piecky – Slovenský ráj **16:10** Můj chrám: MUDr. Lumír Kantor, Ph.D., neonatolog a primář novorozeneckého oddělení v nemocnici v Olomouci v chrámu sv. Cyrila a Metoděje, Olomouc **16:30** Mše svatá ke Světovému dni předčasně narozených dětí: bazilika sv. Petra a Pavla na Vyšehradě [L] **18:10** Groteský Bustera Keatona: Frigo na námulvách **18:30** Hledání skrytých svatých míst: Patmos **19:25** V souvislostech [P] **19:45** Přejeme si... **20:05** Pokoj vám!: Modlitba za mír **20:25** Dobrodružství před kamerou [P] **21:35** Vesnice z kartonů **23:05** Toulky po Slovensku – Kremnica **23:20** Letem jazzem (16. díl): Setkání dvou generací jazzmanů **0:30** Santiago Gapp **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Neděle 13. 11. 2022

6:05 Cesta k andělům: Halina Pawłowska – spisovatelka a moderátorka **7:00** Nevinně o víně **7:50** ARTBITR – Kulturní magazín: Jiří Špinka – »Dřevěný čas« **8:05** Slovo na neděli: 33. neděle v mezidobí **8:35** Na startu **9:05** U NÁS aneb Od cimbalu o lidové kultuře **10:30** Mše svatá [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba Sv. otce Františka [L] **12:20** V souvislostech **12:40** Zpravodajský souhrn uplynulého týdne **13:25** Muzikanti, hrajte **14:05** Dobrodružství před kamerou **15:10** Hledání skrytých svatých míst: Patmos **16:10** Vesnice z kartonů **17:50** Sedmihlásky (144. díl): Chodival sem přes horečku **17:55** Ovečky: 33. neděle v mezidobí **18:20** Animované biblické příběhy: Josef v Egyptě **18:45** Bratr oheň: Ve jménu Ježíše [P] **19:15** Strýček Emu [P] **19:30** Paměť národa – Tváře vzdoru 1989: Petruška Šustrová **19:45** Přejeme si... **20:05** Pokoj vám!: Modlitba za mír **20:25** Dokořán: s Barborou Černoškovou [P] **21:10** Anežka Česká **22:15** Buon giorno s Františkem **23:00** Nic než národopis **23:40** Polední modlitba Sv. otce Františka **0:00** Moje obrazy jsou dílem staletí **0:20** Zpravodajský souhrn uplynulého týdne **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pondelok 7. 11. o 17:05 hod.: Peter medzi nami
(Generálna audiencia: Panna Mária, žena modlitby)

Vo svojom cykle katechéz o modlitbe inšpirovanej Svätým písmom Svätý otec otvoril kapitolu o modlitbe podľa Žalmov.

Utorok 8. 11. o 21:20 hod.: Posvätné miesta kresťanskej viery (Kostol primátu sv. Petra) (dokument)

V tejto časti si povieme niečo o kostole, ktorý na tomto mieste stojí, aj o chápaní poslania a úlohy Svätého otca v rôznych kresťanských denomináciách.

Streda 9. 11. o 21:35 hod.:

Tajomstvá Vatikánu (Záhrada na kopci)

V ďalšej časti dokumentárneho seriálu navštívime vatikánske záhrady. Priblížime si ich históriu i súčasnosť. Budeme sledovať príbeh ich vzniku, pozrieme sa na niektoré zaujímavé miesta v nich, aj ich súčasnú podobu.

Štvrtok 10. 11. o 9:30 hod.:

Medailón z misie na Orinoku

V ústí rieky Orinoko v štáte Venezuela žijú ľudia z kmeňa Warao

– chudobní a nevzdelaní – nečudo, že o nich nik nejaví záujem. Pred 50 rokmi sa ich ujali bratia kapucíni a ich dielo aj dnes rastie a prináša dobré ovocie.

Piatok 11. 11. o 20:40 hod.:

Dôkaz viery: Svätý Júda Tadeáš

Kňaza pracujúceho pre Vatikán požiadajú, aby sa ujal prípadu manifestácie robotníkov z cementárne. Keď však začne v mestečku vyšetrovať, čo sa deje, zistí, že sa pravdepodobne udial skutočný zázrak na príhovor svätého Júdu Tadeáša.

Sobota 12. 11. o 20:30 hod.:

Faustína – apoštolka Božieho milosrdenstva

Životopisný film o Faustíne M. Kowalskej predstavuje dielo katolíckej mystičky, ktorá je také výnimočné, že prekročí hranice Poľska a obletí celý svet.

Nedeľa 13. 11. o 21:05 hod.:

Peru – osem sestier

Revolučná organizácia Svetlý chodník podnikala v horských oblastiach Ánd brutálne teroristické operácie.

Liturgická čtení

Nedeľa 6. 11. – 32. nedeľa v mezidobí

1. čt.: 2 Mak 7,1–2.9–14
 Ž 17(16),1.5–6.8+15

Odp.: 15b (*Až procitnu, Hospodine, nasytím se pohledem na tebe.*)

2. čt.: 2 Sol 2,16–3,5

Ev.: Lk 20,27–38

Pondělí 7. 11. – ferie

1. čt.: Tit 1,1–9

Ž 24(23),1–2.3–4ab.5–6

Odp.: srov. 6 (*To je pokolení těch, kdo hledají tvou tvář, Hospodine!*)

Ev.: Lk 17,1–6

Úterý 8. 11. – ferie

1. čt.: Tit 2,1–8.11–14

Ž 37(36),3–4.18+23.27+29

Odp.: 39a (*Spravedlivým přichází spása od Hospodina.*)

Ev.: Lk 17,7–10

Středa 9. 11. – svátek Posvěcení lateránské baziliky

1. čt.: Ez 47,1–2.8–9.12

nebo 1 Kor 3,9c–11.16–17

Ž 46(45),2–3.5–6.8–9

Odp.: 5 (*Proudy bystřin jsou k radosti Božímu městu, přesvatému stánku Nejvyššího.*)

Ev.: Jan 2,13–22

Čtvrtek 10. 11. – památka sv. Lva Velikého

1. čt.: Flm 7–20

Ž 146(145),6c–7.8–9a.9bc–10

Odp.: 5a (*Šťastný, komu pomáhá Bůh Jakubův. Nebo: Aleluja.*)

Ev.: Lk 17,20–25

Pátek 11. 11. – památka sv. Martina

1. čt.: 2 Jan 4–9

Ž 119(118),1.2.10.11.17.18

Odp.: 1b (*Blaze těm, kteří kráčeji v zákoně Hospodinově.*)

Ev.: Lk 17,26–37

Sobota 12. 11. – památka sv. Josafata

1. čt.: 3 Jan 5–8

Ž 112(111),1–2.3–4.5–6

Odp.: 1a (*Blaze muži, který se bojí Hospodina. Nebo: Aleluja.*)

Ev.: Lk 18,1–8

BREVIÁŘ PRO LAIKY

5. – 12. LISTOPADU 2022

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 6. 11.		PO 7. 11.		ÚT 8. 11.		ST 9. 11.		ČT 10. 11.		PÁ 11. 11.		SO 12. 11.			
Antifona	1136	1262	1150	1278	1166	1295	1637	1854	1734	1953	1587	1792	1708	1924		
Žalm	784	883	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	786	884		
Ranní chvály:																
Hymnus	1136	1263	1151	1279	1166	1296	1638	1854	1734	1953	1723	1941	1708	1925		
Antifony	1137	1264	1151	1279	1167	1296	1639	1855	1198	1330	1587	1792	1229	1364		
Žalmy	1137	1264	1152	1280	1167	1297	813	914	1199	1331	813	914	1229	1364		
Krátké čtení a zpěv	1140	1267	1155	1283	1170	1300	1639	1855	1735	1954	1587	1793	1710	1926		
Antifona k Zach. kantiku	725	818	1155	1284	1170	1300	1639	1856	1586	1791	1588	1793	1710	1927		
Prosby	1140	1268	1155	1284	1171	1300	1640	1856	1724	1943	1724	1943	1711	1927		
Závěrečná modlitba	725	818	1156	1284	1171	1301	1640	1857	1586	1791	1588	1793	1589	1795		
Modlitba během dne:																
Hymnus	1141	1269	1156	1285	1172	1301	792	890	1203	1335	1219	1353	1233	1369		
Antifony	1142	1269	1157	1285	1172	1302	1188	1319	1204	1336	1219	1353	1234	1369		
Žalmy	1142	1269	1157	1286	1172	1302	1188	1319	1204	1336	1219	1353	1234	1370		
Krátké čtení	1144	1271	1159	1288	1175	1305	1641	1857	1206	1338	1221	1356	1236	1372		
Závěrečná modlitba	725	818	1159	1288	1175	1305	1640	1857	1206	1339	1222	1356	1236	1372		
Nešpory:																
	SO 5. 11.															
Hymnus	1132	1258	1145	1273	1160	1290	1176	1307	1642	1859	1736	1955	1727	1946	807	907
Antifony	1133	1259	1146	1274	1161	1290	1177	1307	1643	1859	1208	1341	1588	1793	808	908
Žalmy	1133	1259	1146	1274	1161	1291	1177	1308	1643	1860	1209	1341	1729	1947	808	908
Kr. čtení a zpěv	1135	1261	1149	1277	1164	1294	1180	1310	1646	1863	1737	1956	1588	1794	810	911
Ant. ke kant. P. M.	725	818	725	819	1164	1294	1180	1310	1647	1863	1586	1791	1589	1794	726	819
Prosby	1135	1261	1149	1277	1165	1294	1180	1310	1647	1863	1731	1950	1731	1950	811	911
Záv. modlitba	725	818	725	818	1165	1295	1181	1311	1640	1857	1586	1791	1588	1793	726	820
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1254	1391	1257	1395	1260	1398	1238	1374

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

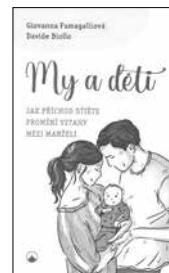
NARODIL SE KRISTUS PÁN
Napsal a namaloval Štěpán Zavřel • Z němčiny přeložila Jindra Hubková • Odpovědný redaktor Pavel Mareš

Příběh narození Ježíše Krista, v němž nic podstatného nechybí: Mariino překvapení, když jí anděl řekl o narození Mesiáše; její a Josefova cesta do Betléma i radost chudých pastýřů z Ježíšova narození; tři mudrci, kteří se přijdou poklonit malému nemluvnátku, a útěk celé rodiny do ciziny ze strachu před Herodem.

*Karmelitánské nakladatelství ve společnosti KatMedia, s. r. o.
 Váz., 205x290 mm, křídový papír, 32 stran, 229 Kč*

daným stresem. Úžas z toho, jak dítě rychle roste, ruší únava z nevyspaní. Manželé jako by se chvílemi nepoznávali. Ona vidí jeho bezradnost, ale nemá energii ho „doučovat“. On cítí, jak moc si ona všímá dítěte a jak málo jeho... Jak to všechno přežít ve zdraví a vzájemné lásce? Kde nám rodiče pomáhají a kde už se „míchají do života“? Na co nezapomenout při výchově k víře? Co ze svých trampot sdílet s jinými manželskými páry? Autoři vnímají duchovní život jako pomoc při řešení praktických rodičovských problémů.

Karmelitánské nakladatelství ve společnosti KatMedia, s. r. o. • Brož., 120x200 mm, křídový papír, 112 stran, 299 Kč

VÁNOČNÍ PŘÍBĚHY

BYDLÍ U VÁS JEŽÍŠEK?
*Eduard Martin • Redigoval Richard Straberger
 Odpovědná redaktorka Kristína Veselá*

Eduard Martin ve svých laskavých příbězích z života vypráví o kráse vánočních svátků a vzpomínek, proměně rodinných vztahů i ostnu vánoční komerce. Miluje slova sprádaná do lidských rozhovorů. Naslouchá jim, hraje si s nimi a staví příběhy.

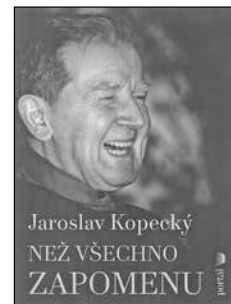
*Karmelitánské nakladatelství ve společnosti KatMedia, s. r. o.
 Brož., 120x160 mm, 160 stran, 199 Kč*

ŽIVOTNÍ SVĚDECTVÍ

NEŽ VŠECHNO ZAPOMENU
*Jaroslav Kopecký • Odpovědný redaktor Martin Bedřich
 Předmluva Martin Hobza, provinciál salesiánů*

Paměti P. Jaroslava Kopeckého (1924–2014) jsou mimořádným svědectvím o životě salesiánů ve 20. století. P. Kopecký vzpomíná na svůj život od mládí spojený se salesiány Dona Boska – na válečná studia ve Fryštáku, na okolnosti zrušení řádu po komunistickém převratu, na dobu, kdy pracoval na stavbě řady přehrad v severních Čechách, na nespravedlivé věznění, tajné svěcení na kněze i fungování řádu v době normalizace. Ve vyprávění se nesoustředí jen na sebe, ale připomíná velké množství dalších salesiánů, kteří žili svá povolání navzdory nesčíslným protivenstvím. P. Kopecký byl 13 let šéfredaktorem řádového periodika *Salesiánský magazín*.

*Portál, s. r. o.
 Brož., 120x160 mm, 176 stran + 8 stran fotografické přílohy, 199 Kč*

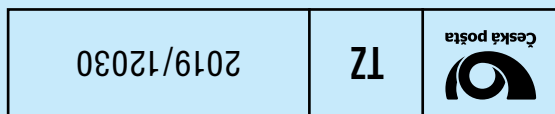

PRO MANŽELE

MY A DĚTI • JAK PŘÍCHOD DÍTĚTE PROMĚNÍ VZTAHY MEZI MANŽELI
Giovanna Fumagalliová - Davide Biollo • Z italského přeložila Markéta Štěpánková • Odpovědný redaktor Pavel Mareš

Knížka nabízí párům inspiraci k zvládnání jejich nové role: už nejsou jen manželé, ale i rodiče. Drobné radosti se střídají s nevi-

Objednávky knih - tel. 733 741 841, 587 405 431 • Administrace a inzertce týdeníku Světlo - tel./fax 585 222 803
Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc, e-mail: objednavky@maticecm.cz
Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

779 00 Olomouc
Dolní nám. 24
Matice cyrilometodějská s. r. o.

SVĚTLO - týdeník Matice cyrilometodějské, spolku. Vydává Matice cyrilometodějská, spolok. Dolní nám. 24, Olomouc - IČO 00533866. Tiskne nakladatelství Matice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc. Redakce: Šéfredaktor Mgr. Daniel Dehner, redaktor Mag. Theol. Tomáš Kmrl. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č. j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravů. Neznamená to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); objednávkový deník: e-mail: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávkový knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzertce: redakce@maticecm.cz; Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; CD Photo s.r.o., Chrenovská 21/14, 949 01 Nitra, telefon 00421 903 263 525; podávání novinových zásilek povolené SP, s. p. ZSRP Bratislava, č. j. 3335-OPC zo dňa 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medzugasor aj.), se podřizujeme konečnému usudku církve. Nevyžadáme nezávislé přispěvky nevracíme.